
Reč gosta-urednika

Poštovane kolegice i kolege!

Kao što vam je poznato, svake godine poslednji dvobroj Časopisa "Hemijska industrija" 11–12, je posvećen polimerima (sveske 1 i 2 "Plastika i guma"). Ove godine ovaj dvobroj specijalno je posvećen obeležavanju jubilarnog, 70-tog rođendana profesora Slobodana Jovanovića, doajena nauke o polimerima u Srbiji i u bivšoj Jugoslaviji. Slobodan M. Jovanović je redovni profesor Tehnološko-metalurškog fakulteta u Beogradu, i mada u penziji od 2002. godine, i dalje aktivno prati moderne trendove u oblasti polimera i prenosi znanje na mlađe naraštaje. Urednik je sveski 1 i 2 "Plastika i guma", koje izlaze u okviru časopisa "Hemijska industrija", koji izdaje Savez hemičara i tehnologa Jugoslavije. Takođe aktivno učestvuje u radu simpozijuma i konferencija posvećenih nauci o polimerima, piše knjige i udžbenike. Na poslednjem, XIV Simpozijumu o hemiji i tehnologiji makromolekula sa međunarodnim učešćem, koji je održan u Vršcu, od 4. do 6. oktobra 2006. godine i koji je takođe bio posvećen obeležavanju njegovog 70-tog rođendana, profesor S. Jovanović je održao predavanje pod nazivom: "Polimeri na početku XXI veka".

Prof. dr Slobodan M. Jovanović rođen je 1936. godine u Loznicima (Srbija). Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Šapcu. Na Tehnološko-metalurškom fakultetu u Beogradu diplomirao je 1960. godine, a zatim godinu dana radio u IHTM-u u Beogradu da bi od 1962. god. prešao na Tehnološko-metalurški fakultet u Beogradu gde je izabran za asistenta pri Katedri za fizičku hemiju i elektrohemiju i gde se i penzionisao kao redovni profesor 2002. god. Doktorsku disertaciju je uradio i odbranio 1967. godine u Institutu za fizičku hemiju Univerziteta u Majncu (Nemačka), pod rukovodstvom profesora G.V. Schulz-a. U istom Institutu je 1972. godine boravio na post-doktorskim studijama.

Na Tehnološko-metalurškom fakultetu u Beogradu predavao je predmete: Karakterisanje makromolekula, Kolooidna hemija i Fototehnika na redovnim studijama, i Fizička hemija makromolekula na poslediplomskim studijama. Pored toga, držao je nastavu iz predmeta Fizička hemija sa koloidnom hemijom na Poljoprivrednom fakultetu u Beogradu i predmet Koloidna hemija na Tehnološkom fakultetu u Leskovcu. U letnjem semestru 2001. godine držao je, po pozivu, nastavu iz predmeta Materijali na Tehničkoj visokoj školi za medije i štampu u Štuttgartu (Nemačka). Bio je šef Katedre za fizičku hemiju i Katedre za grafičku tehniku, kao i Laboratorije za polimere na Tehnološko-metalurškom fakultetu.

Oblasti naučnog interesovanja su: kinetika polimerizacije i depolimerizacije, ponašanje polimera u rastvoru i tečnom stanju, i zaštita životne sredine. Pod mentorstvom prof. S. Jovanovića urađeno je 10 doktorata, 8 magistarskih i 26 diplomskih radova.

Iz navedenih oblasti objavio je 72 rada u međunarodnim naučnim časopisima, 11 preglednih radova i 40 radova u domaćim časopisima. 23 rada prikazao je na međunarodnim, a 55 na domaćim naučnim i stručnim skupovima, koji su štampani u celini. Održao je 43 predavanja po

pozivu u zemlji i inostranstvu. Učestvovao i rukovodio izradom 28 istraživačkih projekata (tri međunarodna).

Koautor je jednog univerzitetskog udžbenika (Univerzitet u Beogradu, 2004), dva pomoćna univerzitetska udžbenika (Univerzitet u Beogradu 1980, 1991, 1996), dva udžbenika za srednje škole (Zavod za izdavanje udžbenika, 1985, 2005), jednog univerzitetskog udžbenika (Birkhäuser Verlag–Basel–Boston–Berlin, 1993, 1996), poglavlja "Površinske pojave" u Priručniku za hemičare i fizičare (Springer Verlag – Berlin 1, 993), četiri poglavlja u knjizi "Racionalizacija potrošnje vode u industriji celuloze i papira".

Bio je dugogodišnji predsednik Sekcije za hemiju makromolekula Srpskog hemijskog društva, član Komisije za hemiju makromolekula Unije hemijskih društava Jugoslavije i prvi predsednik Društva inženjera i tehničara gumarske i plastičarske struke Srbije. Učestvovao je sa ostalim kolegama u organizaciji i vođenju praktično svih naučnih i stručnih manifestacija iz oblasti hemije makromolekula kao što su Jugoslovenski simpozijumi o hemiji i tehnologiji makromolekula i nekoliko Letnjih škola iz oblasti nauke o polimerima.

Prof. Slobodan Jovanović je ostvario saradnju sa domaćim firmama koje se bave proizvodnjom polimera i proizvoda na bazi polimera. Posebno treba istaći dugogodišnju saradnju sa firmom "Galenika" – Zemun (proizvodnja granulata PMMA i polimera za primenu u stomatologiji), "Duga" – Beograd (proizvodnja nezasićenih poliesterara i hiperrazgranatih polimera), "Zdravlje" – Leskovac (Optimizacija proizvodnje dekstrana, elektrohemijski postupak za proizvodnju kalcijum–glukonata), "Cinkarna" – Celje (Razvoj štamparskih formi na bazi fotopolimernih kompozicija), "Zastava" – Kragujevac (Izučavanje starenja polimera), HIP–Pančevo (Karakterisanje poliolefina, Inženjerski materijali na bazi PVC–smeša), "Kotroman" – Mokra gora (Razvoj aditiva za papir na bazi polimera) itd.

Katarina Jeremić,
gost-urednik

IZVEŠTAJ O RADU

XIV SIMPOZIJUMA O HEMIJI I TEHNOLOGIJI MAKROMOLEKULA, MAKRO 2006 – VRŠAC

U Vršcu je od 4. do 6. oktobra 2006. godine održan XIV Simpozijum o hemiji i tehnologiji makromolekula sa međunarodnim učešćem, koji predstavlja nastavak dosadašnjih jugoslovenskih simpozijuma o hemiji i tehnologiji makromolekula. Već prethodni, XIII simpozijum, koji je održan 2001. godine na Zlatiboru, okupljao je uglavnom učesnike sa prostora Srbije i Crnu Gore. Kako se broj učesnika na konferencijama o hemiji i tehnologiji polimera stalno smanjuje i dobija lokalni karakter, već ranije uočena je potreba za regionalnim povezivanjem. U Vršcu je odlučeno da se ubuduće simpozijumi o hemiji i tehnologiji makromolekula odvijaju u okviru Konferencije hemijskih društava jugo-istočnih evropskih zemalja (ICOSECS), koja se održava svake druge godine u nekoj od zemalja učesnica.

Pored ovog, pomalo tužnog obeležja Simpozijuma zbog prekida sa tradicijom dugom preko dvadeset godina, skup je imao i svečarsku atmosferu jer je bio posvećen obeležavanju jubilarnog 70. rođendana prof. dr. Slobodana Jovanovića, redovnog profesora Tehnološko-metalurškog fakulteta, Univerziteta u Beogradu i jednog od utemeljivača nauke o polimerima na ovim prostorima.

U radu XIV Simpozijuma o hemiji i tehnologiji makromolekula učestvovalo je oko 60 naučnika sa sledećih fakulteta i instituta: Tehnološko-metalurški fakultet Univerziteta u Beogradu, Tehnološki fakultet Univerziteta u Novom Sadu, Institut za nuklearne nauke Vinča, Beograd, Institut za hemiju, tehnologiju i metalurgiju, IHTM; Centar za hemiju, Beograd, Tehnološki fakultet u Leskovcu, Nacionalni hemijski institut, Ljubljana, Slovenija, Physical Chemistry, University of Osnabrück, Germany, Ecole Polytechnique Fédérale de Lausanne, Switzerland, Department of Chemistry, University of Athens, Greece.

Osnovni koncept naučnog skupa "MAKRO 2006" bio je prikaz savremenih trendova u nauci o polimerima. Počev od prikaza trendova u hemijskoj modifikaciji prirodnih polimera, kontrolisanoj radikalnoj polimerizaciji, preko novog pristupa tumačenju stereospecifičnih polimerizacija, do kreiranja novih struktura makromolekula i izuča-

vanja njihove arhitekture i svojstava, kao i analize kompleksne nadmolekulske strukture polimera. Program skupa je tako koncipiran da je odabranim predavanjima pokrio navedene teme sa teorijskog i aplikativnog aspekta.

Navedene teme su bile izlagane u vidu plenarnih (4) i sekcijских predavanja (6) od strane profesora svetskog renomea i eksperata iz nauke o polimerima. Pored toga, tokom rada Simpozijuma sve vreme bili su izloženi poster (29), a poslednjeg dana su autori odgovarali na pitanja.

Poslednjeg radnog dana skupa održana je i radionica na temu: "Održivi razvoj polimera – Evropa i mi" u okviru koje su prikazani problematika i zaključci ICS-UNIDO seminara "Sustainable Plastics, EDPs and the Use of Renewable Feedstocks in CEE and NIS countries". (Održivi razvoj polimera, biorazgradivi polimeri i primena obnovljivih sirovina u zemljama Istočne Evrope i novonastalim nezavisnim zemljama), održanog juna meseca 2006. godine u Beogradu.

Rad Simpozijuma je ocenjen od strane učesnika kao veoma uspešan, čemu je doprineo izbalasiran i interesantan program rada. Opuštenoj i prijatnoj atmosferi u radu konferencije doprinele su i zajedničke društvene aktivnosti kao što je bila poseta vršačkim vinogradima i degustacija njihovih vina, kao i poseta i razgledanje znamenitosti grada.

Na Simpozijumu su predložene sledeće aktivnosti za naredni period: intenziviranje saradnje između naučno-istraživačkih institucija u Srbiji, proširenje međunarodne saradnje preko bilateralnih projekata, obnavljanje aktivnog učešća u radu Evropske polimerne federacije (EPF), što podrazumeva redovno prisustvovanje godišnjim konferencijama EPF-a, a upućen je i poziv za masovno učešće u radu EPF – Simpozijuma u Portorožu 2007.

Jasna Đonlagić
i Katarina Jeremić